

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 38, 2022

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1910](#) 20-12-2022

Bevoegdheid na Wet herziening gerechtelijke kaart.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1902](#) 20-12-2022

Klachten bij doodslag op drie vrouwen.

RECHTSPRAAK

Klachten bij doodslag op drie vrouwen.

Klachten bij doodslag op drie vrouwen.

Wenk

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie doodslag meermalen gepleegd en wegmaken van een lijk is bewezen verklaard, over de bewezenverklaring van het in zaak A ten laste gelegde, dat het oordeel van het hof dat het bewijs van de afzonderlijke feiten het bewijs van de feiten gezamenlijk versterkt ontoereikend is gemotiveerd en over het oordeel van het hof dat de wijziging van de regeling van de voorwaardelijke invrijheidsstelling geen wijziging van de straf als bedoeld in artikel 7 EVRM behelst.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring geoordeeld dat het alles afwegend in dit dossier tot de slotsom komt dat het op grond van alle feiten en omstandigheden in onderling verband en samenhang bezien niet anders kan zijn dan dat de verdachte degene is geweest die slachtoffer opzettelijk van het leven heeft beroofd en haar lichaam heeft weggemaakt.

Slachtoffer is in de nacht van 7 op 8 maart 2017 voor het laatst bij de verdachte in zijn woning geweest, daarna heeft niemand haar nog in leven gezien, noch enig teken van leven van haar vernomen. Haar lichaam is tot op heden niet teruggevonden. Buiten redelijke twijfel kan worden uitgesloten dat zij op natuurlijk wijze is overleden, of door een ongeval of zelfmoord.

De verklaring van de verdachte dat er die avond niets bijzonders is gebeurd, acht het hof niet geloofwaardig, onder meer gelet op de telefoongegevens, de verklaring van betrokkene [2] en het feit dat de verdachte niet naar waarheid heeft verklaard over de fiets van slachtoffer. Door vervolgens op 8 maart 2017 's ochtends de fiets van slachtoffer achter te laten bij de flat en daar met haar telefoon een dealer te bellen, wilde de verdachte doen voorkomen dat slachtoffer nog leefde nadat ze bij hem was weggegaan en aldus heeft de verdachte bewust getracht een dwaalspoor te creëren. De verdachte heeft niet alleen zijn telefoon weggedaan nadat hij op 31 maart 2017 politievoertuigen voor het huis van zijn ex-vrouw had gezien, maar heeft zich ook dagenlang onbereikbaar gehouden en daarover niet naar waarheid verklaard. Naar het oordeel van het hof is dit een extreme reactie die niet enkel kan worden verklaard uit

angst voor het uitzitten van de oude openstaande straf en geldboetes van geringe duur. Daarbij neemt het hof eveneens in aanmerking dat de verdachte, die slachtoffer twee jaar kende, in die periode seks met haar had en een klik met haar had, in het geheel niet naar haar heeft gezocht of anderen heeft helpen zoeken. Hij heeft zich niet eigener beweging bij de politie gemeld om alles te vertellen wat relevant zou kunnen zijn voor haar opsporing. Niet toen hij ongeveer twee weken nadat slachtoffer bij hem was geweest van zijn (ex-)zwager hoorde dat zij was vermist, niet na het WhatsAppbericht omdat hij 'er niet echt mee bezig was' en zelfs niet toen in de media haar fiets werd getoond. Dergelijk gedrag acht het hof mede verklaarbaar vanuit de wetenschap dat zoeken geen zin had, omdat de verdachte slachtoffer had gedood, en het de verdachte beter uitkwam dat zij niet zou worden gevonden. De verdachte kon beschikken over vervoer om haar lichaam te verplaatsen en elders te laten verdwijnen. Dat het de verdachte is geweest die haar heeft laten verdwijnen acht het hof, nu het de verdachte verantwoordelijk acht voor de dood van slachtoffer en er geen aanwijzingen zijn voor betrokkenheid van een derde bij het wegmaken van het lichaam, in het licht van al het voren overwogene, eveneens bewezen.

De Hoge Raad overweegt dat bij de beoordeling van de klacht voorop moet worden gesteld dat in cassatie niet kan worden onderzocht of de door de feitenrechter in zijn bewijsmotivering vastgestelde feiten en omstandigheden juist zijn. Dat geldt ook voor conclusies van feitelijke aard die de feitenrechter heeft getrokken uit de feiten en omstandigheden die in de bewijsmiddelen zijn vastgesteld. Dergelijke vaststellingen en gevolgtrekkingen kunnen in cassatie slechts op hun begrijpelijkheid worden onderzocht (vgl. ECLI:NL:HR:2001:AD3530).

De klacht klaagt onder meer dat het oordeel van het hof dat slachtoffer geen natuurlijke dood is gestorven niet begrijpelijk is. Het hof heeft overwogen dat hoewel het slachtoffer was gediagnosticeerd met ADHD en een borderline persoonlijkheidsstoornis, dagelijks drugs en methadon gebruikte en slechts 46 kilo woog, het dossier geen aanknopingspunt biedt voor een onverwachte natuurlijke dood. Het hof heeft daarbij betrokken dat het slachtoffer volgens een getuige niet onder medische of psychologische behandeling was en dat het dossier ook overigens geen aanwijzingen bevat dat zij kampte met medische klachten of leed aan een ernstige ziekte. De Hoge Raad oordeelt dat dit oordeel, in aanmerking genomen dat het hof daarnaast bij zijn oordeel de omstandigheid heeft betrokken dat natuurlijk overlijden in beginsel niet is te verenigen met het feit dat het lichaam van het slachtoffer tot op heden niet is gevonden, niet onbegrijpelijk is.

Verder wordt geklaagd dat het hof een deel van de verklaring van de verdachte ten onrechte als kennelijk leugenachtig heeft aangemerkt. De klacht miskent dat het hof niet heeft geoordeeld dat de verklaring van de verdachte als kennelijk leugenachtig moeten worden aangemerkt, maar dat het – niet onbegrijpelijk – heeft beargumenteerd dat het de verklaring

van de verdachte niet geloofwaardig acht. De klacht mist feitelijke grondslag.

Ten slotte klaagt de klacht over het oordeel van het hof dat het niet anders kan zijn dan dat de verdachte slachtoffer opzettelijk van het leven heeft beroofd, en in het bijzonder over het feit dat het hof geen vaststellingen heeft gedaan over de gedragingen die de verdachte in dat kader heeft verricht. Het hof heeft het oordeel dat het niet anders kan zijn dan dat de verdachte slachtoffer opzettelijk van het leven heeft beroofd ten eerste gebaseerd op de vaststelling dat de verdachte de laatste persoon is die haar levend heeft gezien. Daarnaast heeft het dit oordeel gegrond op onder meer de uitvoerige vaststellingen over het gedrag van de verdachte na het laatste telefonische contact dat slachtoffer had. Uit die gedragingen heeft het hof afgeleid dat de verdachte het heeft willen doen voorkomen dat slachtoffer nog leefde nadat zij bij hem was geweest. Het hof heeft daarnaast betekenis toegekend aan onder meer het feit dat de verdachte zich niet bij de politie heeft gemeld nadat hij op de hoogte was geraakt van de vermissing van slachtoffer, en het feit dat hij zich van zijn telefoon heeft ontdaan en zelf enige tijd is ondergedoken. Het oordeel van het hof is daarmee, ook zonder dat is komen vast te staan op welke wijze het slachtoffer om het leven is gebracht, niet onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het hof aan het oordeel dat het de verdachte was die slachtoffer van het leven heeft beroofd en haar lichaam heeft weggemaakt kennelijk en niet onbegrijpelijk de conclusie heeft verbonden dat deze gedragingen naar hun uiterlijke verschijningsvorm zozeer op de dood van het slachtoffer waren gericht dat daaruit het opzet op de dood kon worden afgeleid.

Ten aanzien van de tweede genoemde klacht overweegt de Hoge Raad dat met de term schakelbewijs een bewijsvoering pleegt te worden aangeduid waarbij voor de bewezenverklaring van een feit mede redengevend wordt geacht de omstandigheid dat de verdachte bij één of meer andere strafbare feiten betrokken was. Daarbij is ten minste vereist dat de wijze waarop de onderscheidene feiten zijn begaan op essentiële punten overeenkomt (vgl. ECLI:NL:HR:2017:3118). De vraag of de redengevendheid van dergelijk schakelbewijs begrijpelijk is, dient te worden beoordeeld in het licht van de gehele bewijsvoering (vgl. ECLI:NL:HR:2019:1455).

Het hof heeft in zijn oordeel dat de verdachte de vermelde feiten heeft begaan, betrokken dat het bewijs van de afzonderlijke feiten het bewijs van de feiten gezamenlijk versterkt. Het hof heeft in dat verband overwogen dat een patroon zichtbaar is waarbij de verdachte zich herhaaldelijk heeft vergrepen aan vrouwen in een (vaak) kwetsbare positie. Daarbij heeft het hof in aanmerking genomen dat de vrouwen vielen in de leeftijdscategorie 26 tot 30 jaar en werkzaam waren als prostituee in Amsterdam, dat de verdachte met de vrouwen, voorafgaand aan hun overlijden, seksuele handelingen heeft verricht en dat de verdachte zich vervolgens van het stoffelijk overschot van de drie vrouwen heeft ontdaan.

De Hoge Raad oordeelt dat het in die overwegingen besloten liggende oordeel van het hof dat de wijze waarop de onderscheidene feiten zijn begaan op essentiële punten overeenkomt, niet onbegrijpelijk is en toereikend is gemotiveerd.

Ten aanzien van laatstgenoemde klacht hebben de raadlieden van verdachte in hoger beroep ter terechtzitting van 1 oktober 2021 het woord gevoerd overeenkomstig de pleitnota die onder meer inhoudt dat de verdediging voorts het hof verzoekt rekening te houden met het feit dat na het wijzen van het vonnis in eerste aanleg, de regeling inzake de voorwaardelijke invrijheidstelling per 1 juli 2021 is gewijzigd. Zoals bekend is er geen overgangsrecht van toepassing. In de visie van de verdediging staat dit gegeven op gespannen voet met onder andere artikel 7 lid 1 EVRM. Uit ECLI:CE:ECHR:2013:1021JUD004275009 (*Del Rio Prada/Spanje*) volgt voldoende dat artikel 7 lid 1 EVRM niet slechts van invloed is en ziet op de oplegging maar ook op de tenuitvoerlegging. De verdediging verwijst in dit kader verder op ECLI:NL:GHARL:2021:7542, waarin het hof de straf verlaagt ten opzichte van de straf in eerste aanleg, teneinde in de nieuwe situatie eenzelfde netto strafduur van de gevangenisstraf te krijgen als ware het arrest voor 1 juli 2021 geweest.

‘Met het OM constateren wij dat de rechtspraak nog niet geheel is uitgekristalliseerd voor wat betreft het wel of niet rekening houden met de nieuwe VI regeling, in strafverlagende zin. In het geval van verdachte verzoeken wij het hof dat wel te doen en om dat ook tot uitdrukking te brengen in het arrest.

Indien u dat niet doet, betekent dit in het geval van verdachte, waarin een langdurige straf te verwachten is indien uw hof tot bewezenverklaringen komt, netto jaren langer zitten.

U kent de rekensom: als ik uitga van 20 jaar, was het ongeveer 13 jaar en dan VI, als ik uitga van 15 jaar, VI na 10 jaar. Nu betekent 20 jaar opleggen, na 18 VI en bij 15 jaar na 13 jaar. Dat betekent dat indien het hof geen rekening houdt met de gewijzigde VI sinds 1 juli 2021, door het overschrijden van de redelijke termijn, verdachte jaren meer moet gaan zitten omdat door die termijnoverschrijding de VI in werking is getreden. Dan wordt hij zwaarder gestraft dan wanneer de zaak wel binnen de redelijke termijn zou zijn afgedaan.

Al met al reden waarom de verdediging uw hof verzoekt in uw uitspraak rekening te houden met het voornoemde en daarom een eventuele netto strafduur gelijk te houden met de opgelegde straf als ware deze opgelegd voor 1 juli 2021. Een en ander met aftrek van voorarrest.’

Het hof heeft de verdachte veroordeeld tot onder meer een gevangenisstraf van negentien jaren en elf maanden. De strafmotivering houdt onder meer in dat het hof ten slotte geen aanleiding ziet in de strafoplegging rekening te houden met het gewijzigde VI-regime.

Tenuitvoerlegging van de opgelegde gevangenisstraf zal volledig plaatsvinden binnen de penitentiare inrichting, tot het moment dat de veroordeelde in aanmerking komt voor deelname aan een penitentiair programma, als bedoeld in artikel 4 PBW, dan wel de regeling van voorwaardelijke invrijheidsstelling, als bedoeld in artikel 6:2:10 Sv, aan de orde is.

De Hoge Raad overweegt dat artikel 7 lid 1 EVRM, artikel 15 lid 2 Sr, zoals dat gold tot 1 juli 2008, artikel 15 lid 2 Sr, zoals dat gold vanaf 1 juli 2008 tot de gedeeltelijke inwerkingtreding op 1 januari 2020 van de Wet van 22 februari 2017, *Stb.* 2017, 82, artikel 6:2:10 lid 2 Sv, zoals dat gold vanaf 1 januari 2020 tot de gedeeltelijke inwerkingtreding op 1 juli 2021 van de Wet straffen en beschermen (*Stb.* 2020, 224), artikel 6:2:10 lid 1 Sv en artikel IV lid 3 Wet straffen en beschermen, zoals gewijzigd als gevolg van artikel VI lid 6 van de op 25 juli 2020 in werking getreden Spoedreparatiewet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (*Stb.* 2020, 225) van belang zijn en haalt deze artikelen en de relevante passages uit de wetsgeschiedenis van de Wet straffen en beschermen (*Kamerstukken II* 2018/19, 35122, nr. 3, p. 55-56) aan.

De Hoge Raad overweegt dat de in artikel 6:2:10 Sv vervatte regeling in de mogelijkheid voorziet aan de veroordeelde tot vrijheidsstraf voorwaardelijke invrijheidsstelling te verlenen. Deze regeling heeft betrekking op de executie van een opgelegde straf. De wijziging van deze regeling kan dus niet worden aangemerkt als een wijziging van wetgeving ten aanzien van de strafbaarstelling of de strafbedreiging. De Hoge Raad overweegt, dat gelet hierop niet kan worden gezegd dat de toepassing van deze bepaling op gevallen waarin na 1 juli 2021 een veroordeling is uitgesproken voor een strafbaar feit begaan voor 1 juli 2021 in strijd is met artikel 7 EVRM. De Hoge Raad oordeelt dat voor zover de klacht, die uitgaat van een andere opvatting, hierover klaagt, de klacht faalt.

J.H.J. Verbaan, december 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-12-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1902

Zaaknummer: 21/04758

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma, M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en C. Caminada

Advocaten: R.J. Baumgardt en S. van den Akker

Wetsartikelen: 287 Sr, 151 Sr, 7 EVRM, 15 Sr, 6:2:10 Sv en 4 PBW

RECHTSPRAAK

Bevoegdheid na Wet herziening gerechtelijke kaart.

Bevoegdheid na Wet herziening gerechtelijke kaart.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie voortgezette handeling van medeplegen van valsheid in geschrift en het opzettelijk gebruik maken van een vervalst geschrift als ware het echt en onvervalst, meermaals gepleegd, is bewezenverklaard, over de verwerping door het hof van het beroep op de onbevoegdheid van de rechtbank Midden-Nederland tot kennisneming van het aan de verdachte ten laste gelegde feit.

Het hof heeft daartoe overwogen dat de raadvrouw heeft aangevoerd dat de rechtbank Midden-Nederland niet bevoegd was kennis te nemen van de onderhavige strafzaak en daarom heeft verzocht het vonnis van de rechtbank te vernietigen en de zaak te verwijzen naar de rechtbank Amsterdam. Dit verweer heeft de raadvrouw ook ter terechtzitting van het hof op 30 oktober 2018 gevoerd. Het hof, dat toen anders samengesteld was, heeft dit verweer bij tussenarrest van 13 november 2018 verworpen.

Het hof stelt voorop dat het zich bevoegd acht om zich uit te laten over de vraag of de rechtbank Midden-Nederland bevoegd was kennis te nemen van de strafzaak van verdachte. Het hof is van oordeel dat bij tussenarrest van 13 november 2018 juist is beslist. Het hof verenigt zich met de overwegingen uit het tussenarrest die hieronder (...) zijn weergegeven en maakt deze tot de zijne.

Bij de beoordeling van het verweer dient ervan te worden uitgegaan dat de officier van justitie op 11 april 2012 bij de rechter-commissaris van de toenmalige rechtbank te Utrecht een vordering heeft ingediend tot opening van een strafrechtelijk financieel onderzoek tegen verdachte. De rechter-commissaris heeft in dit verzoek bewilligd. Op 9 mei 2012 is de rechter-commissaris te Utrecht voor het eerst verzocht een machtiging te verlenen voor het opnemen van communicatie als bedoeld in artikel 126m lid 5 Sv. De rechter-commissaris heeft deze machtiging verleend.

Met het doen van deze vorderingen is naar het oordeel van het hof bij de rechtbank te Utrecht

een vervolging begonnen tegen verdachte. Niet in geschil is dat ten tijde van deze handelingen geen aanknopingspunten bestonden voor een relatieve bevoegdheid van de rechtbank te Utrecht op grond van artikel 2 tot en met 6 Sv.

Op 6 juni 2012 vond de doorzoeking plaats van de woning van verdachte. Uit het verslag van binnentreden van de rechter-commissaris volgt dat deze doorzoeking werd gedaan door mr. L.I.M. van Bergen, rechter-commissaris in de rechtbank te Amsterdam. Ook de woningen van de andere verdachten werden op deze datum doorzocht. Uit de door de politie opgemaakte verslagen van binnentreden leidt het hof af dat ook deze doorzoekingen onder leiding stonden van mr. L.I.M. van Bergen. Op 8 juni 2012 heeft de officier van justitie een vordering tot inbewaringstelling ingediend bij de rechter-commissaris van de rechtbank te Amsterdam. Deze rechter-commissaris heeft de bewaring ook bevolen.

Naar het oordeel van het hof is daarmee ook bij de rechtbank te Amsterdam een vervolging gestart tegen verdachte. De vordering tot inbewaringstelling noemt een aantal feiten. Het eerste feit vermeldt als pleegplaatsen Amsterdam en twee andere locaties. De doorzochte woningen bevonden zich in op die locaties. Al deze plaatsen waren op 8 juni 2012 gelegen in het arrondissement van de rechtbank te Amsterdam. De rechtbank te Amsterdam en haar rechter-commissaris waren daarmee op grond van artikel 2 lid 1 eerste aanknopingspunt Sv bevoegd kennis te nemen van de vordering tot inbewaringstelling. Deze wetsbepaling verklaart immers de rechtbank bevoegd 'binnen welker rechtsgebied het feit is begaan'.

De vervolging van verdachte bij de rechtbank Amsterdam is niet formeel beëindigd, maar feitelijk ook niet voortgezet.

Op 1 januari 2013 is de Wet herziening gerechtelijke kaart (*Stb.* 2012/313) in werking getreden. Door deze wet is de rechtbank Midden-Nederland opgericht waarvan het arrondissement mede de (toenmalige) gemeenten met genoemde locaties omvat (artikel 1 en 7 Wet op de rechterlijke indeling (hierna: Wet RI)). Deze gemeenten maakten vanaf die datum geen deel meer uit van het arrondissement Amsterdam.

Stb. 2012/313 bevat overgangsrecht in artikel CII. Volgens deze bepaling gaan zaken die op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze wet aanhangig waren bij de rechtbank te Amsterdam van rechtswege over naar de (opnieuw ingestelde) rechtbank Amsterdam; zaken aanhangig bij de rechtbank te Utrecht gaan van rechtswege over naar de rechtbank Midden-Nederland.

Naar het oordeel van het hof is dit overgangsrecht echter in dit geval niet van betekenis omdat de onderhavige zaak op 31 december 2012 bij geen van beide rechtbanken aanhangig was. Volgens artikel 258 lid 1 Sv wordt een zaak namelijk eerst ter terechtzitting aanhangig gemaakt

door de dagvaarding. Dat de wetgever met ‘aanhangig maken’ in artikel CII van *Stb.* 2012/313 inderdaad het oog had op het uitbrengen van een dagvaarding, leidt het hof ook af uit de parlementaire stukken over artikel 18 Wet RI, dat eveneens is ingevoerd met *Stb.* 2012/313. Dit artikel bepaalt dat, als een gemeentelijke herindeling leidt tot een wijziging van het grondgebied van een arrondissement of ressort, die wijziging geen gevolgen heeft voor de rechterlijke bevoegdheid in zaken die op de datum van herindeling bij een rechtbank of gerechtshof aanhangig zijn. De Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak had in de consultatie voor deze wet betoogd dat ‘aanhangig maken’, te weten de dagvaarding voor de zitting, geen praktisch aanknopingspunt is, mede omdat de rechter-commissaris dan al werk kan hebben verricht. De minister heeft in de memorie van toelichting desondanks vastgehouden aan dit moment. Het hof ziet geen reden om ‘aanhangig maken’ in artikel CII van *Stb.* 2012/313 anders uit te leggen dan in artikel 18 Wet RI.

De zaak tegen verdachte is daarom pas aanhangig gemaakt door het uitbrengen van de aan hem gerichte dagvaarding op 19 juni 2013 om te verschijnen voor de rechtbank Midden-Nederland. Het eerste feit op deze dagvaarding vermeldt wederom als pleegplaatsen Amsterdam en genoemde locaties. Zoals uit het voorgaande volgt, was de rechtbank Midden-Nederland daarom op het moment van de dagvaarding op grond van artikel 2 lid 1 eerste aanknopingspunt Sv bevoegd kennis te nemen van deze zaak.

Uit het voorgaande volgt dat ten tijde van de vervolging bij de rechtbank Midden-Nederland ook nog een vervolging aanhangig was bij de rechtbank Amsterdam. De vervolging bij de rechtbank te Amsterdam is niet bij de invoering van de *Stb.* 2012/313 van rechtswege overgegaan naar de rechtbank Midden-Nederland. De bevoegdheid van de rechtbank te Amsterdam was immers niet exclusief gebaseerd op de locaties. Zowel de vordering inbewaringstelling als de tenlastelegging noemt als pleegplaats ook Amsterdam.

Aangezien *Stb.* 2012/313 geen regeling bevat voor deze situatie, dient artikel 2 lid 2 Sv te worden toegepast. Het hof haalt genoemde bepaling aan en overweegt dat zowel de rechtbank Amsterdam als de rechtbank Midden-Nederland in rangschikking dezelfde plaats innemen. Beide zijn immers bevoegd vanwege de gestelde pleegplaats.

Het hof stelt verder vast dat de vervolging het eerst is ingesteld bij de rechtbank te Utrecht, waarvan de rechtbank Midden-Nederland de opvolger is. De verdediging heeft aangevoerd dat deze vervolging was ingesteld bij een toen onbevoegde rechtbank en daarom niet als eerste vervolging kan gelden. Het hof verwerpt dit betoog. De rechtbank Midden-Nederland is op 1 januari 2013 bevoegd geworden omdat dezelfde plaatsen die eerder (mede) de bevoegdheid van de rechtbank Amsterdam vestigden, zijn komen te vallen in het arrondissement Midden-Nederland. Een bijzonder belang van de verdachte bij berechting door de rechtbank

Amsterdam is niet gesteld of aannemelijk geworden. Er zijn geen aanwijzingen dat het openbaar ministerie in strijd met de beginselen van behoorlijke procesorde heeft gehandeld.

De Hoge Raad haalt artikel 2 lid 1 en 2 Sv aan en noemt de bepalingen uit de Wet RI, waaruit volgt dat de gemeenten Amsterdam en locaties tot 1 januari 2013 tot het arrondissement Amsterdam behoorden en dat de gemeenten met genoemde locaties na 1 januari 2013 tot het arrondissement Midden-Nederland behoren, en overweegt dat de relatieve bevoegdheid van rechtbanken tot kennisneming van strafbare feiten op de grondslag van de tenlastelegging zoals die luidt ten tijde van de behandeling van de zaak in eerste aanleg moet worden beoordeeld (vgl. ECLI:NL:HR:2009:BI4030, r.o. 2.5).

De Hoge Raad overweegt dat het hof in de specifieke situatie van dit geval – waarin als gevolg van een herindeling in 2013 van de rechtsgebieden van rechtbanken enkele gemeenten van het rechtsgebied van de ene rechtbank in het rechtsgebied van een andere rechtbank zijn komen te vallen – tot uitgangspunt heeft genomen dat, gelet op de in de tenlastelegging vermelde pleegplaatsen, zowel de rechtbank Midden-Nederland als de rechtbank Amsterdam gelden als gelijkkelijk bevoegde rechtbanken. Het hof heeft vervolgens op grond van artikel 2 lid 2 Sv de rechtbank te Utrecht, waarvan de rechtbank Midden-Nederland de opvolger is, in deze situatie aangemerkt als de rechtbank waar het eerst de vervolging is ingesteld. Daarbij heeft het hof betrokken dat een bijzonder belang van de verdachte bij berechting in Amsterdam niet is gesteld of aannemelijk geworden en dat er geen aanwijzingen zijn dat het openbaar ministerie in strijd met de beginselen van een behoorlijke procesorde heeft gehandeld. De Hoge Raad oordeelt dat een en ander niet van een onjuiste rechtsopvatting getuigt en niet onbegrijpelijk is.

J.H.J. Verbaan, december 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-12-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1910

Zaaknummer: 20/04077

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M. Kuijer

Advocaten: B.E.J. Torny

Wetsartikelen: 225 Sr en 2 Sv